

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

20 Banii Numărul

Administrația strada Gării No. 25

Abonamentul Leii 10 pe an

Admiterea Românilor în cetățenia dobrogeană

Cetitorii noștri cunosc lupta continuă ce susținem, de la apariția acestui jurnal, ca să facem parte și Românilor de eserțiul drepturilor politice acordate Dobrogenilor, de unde ei au fost escluși prin o intrepretare haniană a legității electorale pentru alegerea consiliilor comunale, încă din anul 1891.

Guvernul central și reprezentanții săi de până acum aplicau Constituția Dobrogei, legea ei organică de la 1880, în așa fel că se părea că Dobrogea va trebui să remâne pentru tot-dată una strină Românilor; cari nu trebuiau să se amestece de loc în gospodăria locală a județelor și comunelor, lăsate absolut la discrețiunea indigenilor.

Grație sentimentelor românești pe care actualul prefect, d-l Luca Ionescu, le cultiva în Dobrogea, o puternică redescoperire s-a produs; Românul a reprins curagiul simțirei de sine ce pare că-i slăbise în urma atator eșecuri suferite, fapt pentru care cu toții vom păstra o adeneu aducere aminte actualului reprezentant al guvernului.

In adever, după atâțea zadarnice încercări, între cari cea din urmă a d-lui Malcoci-Pătrrescu, sub primariatul d-lui Coiciu, a succes acum d-lui Ion Bănescu avocat și profesor, a inscrie în liste electorale pe anul trecut un număr de peste 200 alegători români, funcționari, pensionari și diferiți alți profesioniști, cu cari împreună colegiul electoral își va face alegerea consilierilor pe noul perioadă de 4 ani ce va incepe la toamnă.

Condiția juridică a Românilor devenit dobrogean era absolut anormală, ridicolă. Un autohton dobrogean, trecând la Brăila, putea exercita acolo dreptul de alegător comună, pe când un cetățean român care are dincolo *deplinătatea* drepturilor politice aşedându-se în

Dobrogea perde și pe acela cu care se naște și moare ori-ce român.

E atât de monstruos aceasta, că ori cine n'are simțul atrofiat de o prea lungă suferință a practicii acestei anomalii, rămâne incremenit de revoltă sufletească și atâtă prostie omenească.

Cu toată ploaia ce a curs toată dinu de 8 Februarie, peste 100 de funcționari superiori, profesori, ingineri, medici, așteptați cu anșietate, prin camerele palatului comunal și prin vestibul, rezultatul deliberățiunilor consiliului a-supra cereret d-lui Bănescu, de vor fi sau nu înscrise în liste electorale.

După o desbatere neobișnuit de lungă și animată, cererea a fost în fine admisă cu majoritate de voturi.

Publicăm mai la vale resumatul procesului-verbal al acelei memorabile ședințe, după notele oficiale ce ne-am procurat, spre a se vedea cum s'au petrecut lucrurile.

Manifestele de bucurie generală ce se vedea pe fețele tuturor asistenților, că în fine Românii au scăpat de a fi considerați ca *paria* societății Constanțene, ar trebui să ne fie rasplată deplină pentru toate silințele noastre de 7 ani, de a face să triumfe ideia pe care am urmărit-o înființând acest jurnal. Trebuie însă să mărturism că bucuria noastră este totuși plină de o profundă amărăciune; aceasta pentru că totuși s-au mai găsit încă unit din consilieri cari stăruie a denega Românilor un drept atât de natural, pe când acordaseră în alte dile o sumă de brevete de alegător, pe care nu scim de le-aș meritat eu adevărat măcar a 10-a parte dintr-înșii, fără ca vre-un glas de român să se fi opus.

Acesta spune mult tuturor, și celor ce vor să afle și să cunoscă progresul de assimilare ce am facut, și celor ce vor să măsoare viitorul tot cu aceiași măsură, practicată de 20 ani de: *Laissé faire, laissé passer.*

Eată concluziile:

Consiliul luând în deliberare petiția d-lui Ion Bănescu, prin care cere înscrierea în liste electorale a 268 cetățenilor români de sânge și origină, după cetarea motivelor pe cari se intemeiază, d. primar explică că într'aDEVĂR legea pentru organizarea Dobrogei stabilind prin art. 50 la 30 lei censul electoral a vizat pe locuitorii autochtoni ai Dobrogei, deveniți cetățeni români în urma anexării, cari n'au avut putință de a dobândi dreptul de alegător fără acest cens, cum l'au dobândit peste Dunăre, toți aceia cari au absolvit un curs secundar sau chiar primar de școală, cum l'au dobândit acolo toți acei cari au adus servicii statului un timp indelungat, precum pensionarii statului, oficeri în retragere și profesioniile libere, cari posed un capital intelectual moral destul de suficient a participa la trebile publice.

A mai stabilit acest cens pentru a garanta autorităței comunale puterea morală ce isvorăscă din participare la alcătuirea ei a locuitorilor deveniți cetățeni români cari dispun, în lipsă de calitățile de mai sus, de o avere óre care și sunt în putință de a plăti o dare anuală directă către stat în sumă de 30 lei, facând astfel ca această autoritate comună să fie alcătuită și reprezentată de cetățeni cari au interes apropiat pentru mersul regulat al trebilor publice.

Pe de altă parte d-l primar expune consiliului că legea specială pentru alegerea consiliilor comunale promulgată la 1886, care se aplică în Dobrogea în total ce privesc alcătuirea listelor electorale, alegerea și constituirea consiliilor comunale, urmează a se aplica și cu privire la stabilirea capacitatii politice a alegătorului precum censul și toate celelalte condiții și aceasta cu atât mai mult cu cat această lege nu

coprinde în dispozițiile ei absolut nici o derogare cu privire la aplicarea ei și în această privință în Dobrogea, astfel cum prevede toate legile pe care legislatorul n'a voit să le aplice în totalitatea lor aici.

D-l consilier Petre Grigorescu se asociază la cele expuse de d-l Primar și concordează la admiterea cererii d-lui avocat Ion Banescu atât din punctul de vedere al legalității că și al echitației, neputându-se justifica prin nimic faptul că lipsa de cens real de 30 ani pe an a putut desprăcia în Dobrogea de dreptul de alegător pe cetățenii teritoriu din urma altor sacrificii, și cu care a trecut în Dobrogea.

D-l consilier Petre Penciof este de părere că întru că există o lege specială a Dobrogei care determină pentru dreptul de alegător censul de 30 ani pe an, urmează ca consiliul comună să se conducă de această lege. Nu este în principiu în contra inscrierii funcționarilor români între alegători comunali, fiind convins că toți sunt fiti să ceră și o servesc cu credință și devotament dar pentru gospodăria comună legea organică a Dobrogei cere alegătorilor o dare anuală de 30 ani și prin urmare toți care aici nu plătesc această dare și n-au nici stagiul de cel puțin 6 luni în comună nu pot fi înscrise în liste electorale.

D-l consilier Al. Logaride susține să se admită cererea d-lui avocat Ion Banescu fiind sprijinită pe legea pentru alegerea consiliilor comunale care este aplicabilă în totalitatea ei și în Dobrogea, de oarece nu se prevede niciună în dispozițiile transitorii că va fi aplicabilă numai întrucăt nu va fi contrarie legii pentru organizarea Dobrogei. Ca dovadă mai puternică de aplicarea în totalitatea ei a acestei legi și în Dobrogea d-l consilier Al. Logaride prezintă consiliul decisiunea luată de d-l Colonel Schelletti, fost prefect al județului Constanța în anul 1890 sub Nr. 26, prin care ordonă aplicarea ei în toate comunele rurale ale județului. Apoi, cum a susținut însuși d-l consilier P. Penciof cererea ce se face privind inscrierea în liste electorale a funcționarilor din Constanța, cetățeni fără indoială ai Statului Român, domnia sa, referindu-se la un alt vot al consiliului comună prin care acest consiliu în dragoste ce a avut de apropia pe funcționari români și al legături cu număr de sentimentul dar și cu alte interese de ora-

șul Constanța și al cetățenilor ei vechi, a votat să li se da terenuri în proprietate cu prețul de un leu metru, sacrificând astfel dintr-o pornire patriotică bunuri d'ale comună în valoare de peste un milion lei, și dacă formalitățile pentru aducerea la îndeplinire a acestui vot să ar fi realizat până acum, proprietatea data în mod aproape gratuit de comună ar fi atras după sine și inscrierea în liste electorale a acestor funcționari, prin urmare, acum când fără nici un sacrificiu, dar pe temeiul drepturilor acordate de lege și al echitației se cere inscrierea acestor funcționari, d-sa concordează la admiterea cererii ce se face.

D-l Primar în urma acestor desbatări închidând discuția citește numele funcționarilor propuși să se inscrie în liste electorale și după ce consulta consiliu asupra eliminării dintr-însa pe cără prin natura funcționarii lor n'au un caracter de stabilitate în oraș, nici au un stagiu de 6 luni, pune la vot cererea de a se inscrie în liste comunale cei-lalți funcționari și rezultatul votului este: au votat pentru d-nii consilieri Eustațiu C. Schina, P. Grigorescu, P. Papaianopulo și Al. Logaride, iar contra d-nii consilier Petru Pencioff, Mardiros Locmanian și Teohari Caracală, prin urmare cererea fiind admisă cu majoritatea voturilor se hotărăște inscrierea în liste de alegători pe anul 1898 a următoarelor persoane: (Le vom da numele cu altă ocazie N.R.C.)

INFORMAȚIUNI

Naufragiu. Vaporul *Meteor*, al serviciului de navigație român, scăpat ca priu minune de pieire în cursa ce a facut pe Mare în datele fortunose din Ianuarie, a naufragiat Mercuri la 11 curent în apropiere de Șabla, căteva chilometri de portul Mangalia. Până în momentul când seriem aceste rânduri nu se știe nimic alt ceva decât despre o depeșă ce să primit de la direcția generală a serviciului maritim din București, prin care agenția locală este invitată să poarte imediat la față locul ort ce vase de salvare. Au pornit imediat din port vaporul *Medea* așa, Mercuri înainte după amiazi, iar năoptea pe o ceață foarte intunecosă, vaporul *Dobrogea*, ducând cu sinele tot ce poate servi la scăparea vasului și a omului. — Furtuna n'a fost, dar ceață groză cu plot, ce ține de vre-o 4 date mai

peatrărupt. Cetățenii în ale na-vigării și a locului susțin că vaporul grăbit drumul și a fost pus pe misiune pe stenei de care sunt multe în preajma localității.

Își poate închipui ori cine de ce emisiune adenea să cuprindă tot orașul.

Vom da în alt loc ultimele știri ce vom putea culege de la Agenția din port a serviciului.

Se așteaptă pe astă-seara sosirea în Constanța a d-lui Anghel Saligny, directorul general al Căilor ferate și a altor domeniul inginerei al serviciului maritim care vor pleca imediat la locul sinistrului.

Sâmbătă la 14 curent vor sosi în orașul nostru L. P. S. S. Mitropolit Primaț al României împreună cu toți membrii Sf. Sinod, spre a primi rămăștele pământești ale episcopului Ghenadie de Vîlcea, decedat în Italia.

Ar fi bine ca Înaltele Îți bisericești să se sesizeze cu această ocazie și de plângerile comitetului bisericii bulgare, spre a se hotărî odată cu prea indelungat neresolvata cestiușă a Bisericii bulgare din Constanța.

D-l Primar Schina va pleca jilele acestei la București cu budgetul comună.

In budgetul pe anul curent e trecută la venituri, din vîndări de pământuri, suma de 100,000 lei, pe când anul trecut fostul primar nu trecuse de căt 5000 lei.

Acum dacă pentru locurile hotărite să se vinde în quartierul nou, nu va veni incuințarea ministerială nici în cursul anului acestuia, negreșit că cifra veniturilor va fi redusă de d-l ministru spre a nu se cere un deficit bugetar la finele anului.

Intr-o din ședințele trecute ale consiliului comună d-l consilier Logaride a propus și consiliul a adoptat transformarea actualului quartier al magazilor în piață comercială de cereale și dublarea linilor ferate printre magazi, lucruri ce de acum doi ani le-a cerut prin petiție o delegație de vre-o 20 mari negozi, fostul primar.

In acest scop se va cere un imprumut de vre-o 70,000 lei de la Camera de depuneri, a cărei aprobare nu va întârzi a fi aprobată de d-l ministru de interne, actuala linie, chiar aşa simplă cum e, producând un venit de peste 20 la sută din cheltuiala făcută cu construirea liniei. — Se vor nivea toate dru-

muriile printre magazii cu această ocazie.

La serviciul curățirei străzilor e nevoie a se cumpăra vre-o 600 mături.

Avis amatorilor de a vinde asemenea unele.

Joi 12 curent s-au afișat listele electorale comunale definitive, cuprindând 545 alegători, cu 275 mai mulți de căt anul trecut.—Cei omisi și din aceste liste pot încă reclama dreptul de alegător, la tribunal, până în ziua de 23 Februarie, pe care căpătându-l, pot vota în ziua alegerii, având la mână sentința ce le ar confieri acest drept.

Iată numele localnicilor admisi în dilele de 5 și 8 Februarie:

Spiru Fr. G. Lusi, Dimitrie Mira, Capitan Vîță, Atanase Sava, Elefterie G. Dumas, Ion G. Boeru, Gheorghe Bizescu, Nache Constantinescu, Vasile Ghițescu, Const. S. Degrini, A. Mavromati, Pavel Gheorghiaide, B. Bercovici, Fr. Soba, Ivan Diniu, Marcu A. Birnfeld, Teodosie Sari, Stelian Zaharia, Pelipos Asandrian, Mih. Vlasopulo, Rafael Ierusalimi, Anghel Athanasiu.

8 Februarie: Iani Zanfir, Constantin Gheorghiu, Dobre Const., Gherasim Radu, Ion Duma și Costache N. Bălăceanu.

La Primăria de Constanța se lucrează actualmente la modificarea Regulamentului de construcții și alinierei. Comisia e compusă din domnul D. Banescu inginerul județului, d-l inginer Vladimir Simu și fostul arhitect al Comunei d-l Herman Schmidt, din d-l Primar Schina și consilierul P. Grigorescu.—În căteva zile lucrarea va fi gata, supusă consiliului communal și cuvenitei aprobări ministeriale și Sanctiunii Regale.

D-l Ministrul de Interne a aprobat un credit, hotărât de consiliu, de 2 milioane, pentru plată inginerului șef al Comunei pe lunile Februarie și Martie, care va fi probabil d-l V. Simu, deja recomandat ministerului. În persoana d-lui Simu comuna Constanța face o excelentă achiziție, pentru care felicităm pe d-l Primar.

Ziarul *Istrul* din Tulcea desminte informația dată de un ziar Bucureștean, că ar fi fost dată M. Sale Regelui, petiția despre care ne-am ocupat în primul nostru articol de la 8 curent.

Ne am mirat și noi cum să ar fi putut da M. S. o asemenea petiție.

Serviciul de navigație pe Dunăre între Galați și Tulcea, va fi facut pe viitor, cu începere de la 1 Aprilie, de vaporiile poștale Române ale Regiei Monopolurilor Statului.

D-l Iosea Ionescu, prefectul județului nostru a fost primit mai dilele trecute de M. S. Regele, d-l prefect a spus M. S. planul înființării satelor militare pe frontieră Bulgariei și al lucrărilor proiectate a se mai face de județ.

M. S. a aprobat în totul vederile d-lui prefect, îndemnându-l să urmeze cu activitate luptă administrativă începută în Dobrogea.

D-l prefect a fost prezentat și Reginei, după o invitație specială a M. Sale.

S-a proiectat înființarea unei linii telefonice între Constanța și București.

D-l Consul al Greciei, a intervenit la prefectura, plângându-se contra înscrierii în listele electorale a unui supus grec, d-l Grigore Mira.

Directorul gimnaziului Bulgaresc din Tulcea, d-l G. Razlačoff, a fost expulsat din țară la 20 Ianuarie. Care va să dică urzitorul mișcarei Bulgarilor din Tulcea, a fost tocmai un profesor, după cum ne-am exprimat noi bănniala prin numărul 225 al *Constanței*!

D-l Nicolae Stănculescu, ajutor de grefă de la tribunalul nostru Constanța, a fost avansat și numit grefier al tribunalului Tulcea, în locul d-lui I. Gh. Munteanu, dimisionat.

Felicitarile noastre sincere zelosului funcționar pentru meritata înaintare.

Confatele *Istrul* din Tulcea, ne aduce stirea că cu începerea de la 1 Aprilie Regia Monopolurilor Statului va înființa curse de vapoare regulate pentru transportul călătorilor și marfurilor pe toate porturile dunărene, atât Române cât și Bulgare, de la Turnu-Severin până la Tulcea.

Asemenea că pescuitul în lacul Babadag, va fi liber de aci înainte, bine înțeles în timpul și în condițiile prevăzute de legea și regulamentul respectiv.

* * *

Asupra nedumeririi confratei Tulcean, de ce nu se înființează și în Dobrogea linii telefonice, care să lege satele cu autoritățile centrale, îl rugăm să afli că în județul nostru s'a luat deja dispoziția, consiliul județian votând în sesiunea din Noembrie 1897, o sumă de 30.000 lei în acest scop, iar comunele 20.000 lei deocamdată pentru comunele de la graniță, pentru că, dacă nu ne înșelăm s'a și comandat deja piesele și materialul necesar.

Citim în *Patria* din Tulcea:

D-l Moga, licențiat în teologie, a fost numit primar al comunei Caranasuf din plasa Babadag.

D-sa a venit de curând din Transilvania, cu încă peste 40 familii românești de pe acolo și s'a stabilit cu autorizația guvernului în citata comună.

Tot în acest ziar citim că d-l Tudoră Răchescu, fost notar și perceptoar, a fost numit primar al comunei Casapchioi, din aceiașă plasa.

D-l I. Nenițescu, prefectul Tulcei, a stabilit până acum în satele din județul vecin mai multe sate de familiile de români, pentru care li aducem toate felicitările noastre.

Credem că stabilirile definitive se vor fi acordat numai acolo pe unde statul mai are încă pămînt disponibil sau perspectivă de a avea.

D-l Nicolae Mastero, fostul secretar al Primăriei Constanța, recidivistul exploataitor al banilor comunei, ne-a făcut și dumnealui un proces de presă, de sigur bazuindu-se pe certificatul ce a obținut că e numai *dimisionat*, iar nu destituit după cum ar fi trebuit să fie, conform ordinului din urmă al fostului Ministrului de Interne și Prim-Ministru d-l Lascăr Catargiu, de care d-l Schina n'a avut cunoștință.

I amintim numai atâtă, deocamdata: *Quod licet Jovi non licet...* ori căruț Găgăuz, și aceasta o va afla în ziua înfațării la Curte, dacă înțelege limba ce vorbim și va bine-voi a descinde din breek, să se prezinte înaintea Curței.

Un abonat ar dori să se știe ce s'a făcut cu procesul dintre d-l Colonel Chișteșcu și Primăria de Constanța, pentru pasagiul de la foastele băi de dame. L vom satisface dorința într'un număr viitor.

D-l M. Coicu și-a dat demisia din consilier comună și dimisia i-a fost primită de d-l ministrul de interne, Ghidi, ghidi, Coicu! De ce tocmai acum, pentru ziua de 8 Februarie, după ce opt luni nu și-a calcat piciorul pe la Primărie? *Amă politicien!*

Acum trei ani, când s'a mai cerut admiterea celor 96 români, în baza censului intelectual, singur d-l consilier P. Grigorescu a pledat și votat pentru admiterea Românilor. De astă dată cerearea a fost admisă cu 4 voturi contra 3. E un progres, dar slab.

La 11 Februarie, la Medjide, Menir Suliman, de ocazia petrecerilor Bairamului, a impușcat cu revolverul, în șold, pe Mustafa Ibadula. Rana nu prezintă nici o gravitate, vinovatul a fost dat judecătei, iar pacientul la spital.

Tot în acea zi, la Cara-Omer, trei tătari din sat, după o petrecere de mai multe ciasuri cu Roman Ion Porojan, eșind prin sat, în dreptul Primăriei au întâlnit și pe Niculae Ion Porojan, și încăierându-se la ceartă și bătaie, tătarul Bectas a injunghiat cu cuțitul pe Niculae Ion Porojan, care a rămas mort pe loc, a dat două lovitură, tot de cuțit și lui Roman sub subțioară, și a dispărut. Pe la orele 3 din noapte atât criminalul cat și cel 2 tovarăși au fost prinși și înaintați parchetului.

In momentul din urmă aflat că vaporul Meteor este pus pe stincă, găurit la provă, la distanță de o milă din jos de Șabla. Pasagerii au fost puțini; clasa I-a n'a fost nici unul. S'a uinat un fochist, un matelot și o femeie. Cauzele accidentului încă necunoscute până acum. Pasagerii și personalul au fost scăpați parte pe frânghiile legate până la mal, de oare-ce bărcile n'au fost posibil să fie aruncate pe apă din cauza stâncilor, și parte luată de vaporul „Medea”, care a plecat din Constanța, condus de Maiorul Coandă, Miercuri la orele 4 jum. p. m.

Dacă timpul nu se va schimba se crede că vaporul va putea fi salvat, angajându-se pentru acest scop un vapor din Odesa, al unei societăți de salvare.

Agentul de perceptie Niculae Bica, de la Gargalăc, a dispărut cu 2758 lei bani ai statului. S'a dat ordin pentru urmărirea și prinderea lui.

De Vîndare 80 hectolitri semeță morhor de Ungaria (Dughie) și 30.000 kgr. fân de prima calitate, care se poate preda în baloturi. Adresa: Zagănescu, gara Mircea-Vodă.

D-nul Gh. Șerbănescu

Comerçant de manufatură și galanterie în Constanța a anunțat DESFA-
CEREA TOTALĂ A PRĂVALIEI.

Lucrurile se vînd cu mare scăz-
mînt din prețul lor.

AVIS IMPRIMAT

SOCIETATEA FRANCESĂ A CASINULUI REGAL DIN SLĂNIC-BACAU

are onoare de a informa pe onor. public că se va înșăine de a stabili de la 1 Iunie
până la 15 Septembrie

ABONAMENTE DE VILEGIATURĂ

care vor coprinde locuința, hrana, parcursul în trăsuri la dus și intors de la Târgu-Oraș la Slănic, distractiuni la Casino, într-un cîvînt ea va da abonaților său mijlocul de a trăi bine știind de mai înainte sumă ce vor avea de cheltuit evitându-le inconveniențele instalațiunel.

PREȚURI REDUSE PE TIMPUL LUNILOR IUNIE SI SEPTEMBRIE

Pentru informații a se adresa la bioului societăței Franceze: București str.
Fontănei No. 45.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

BUCURESCI

Calea Dorobanților 117.

CRAIOVA

Strada Bucovăț 18

RECOMANDĂ MARELE LOR DEPOSIT DE

MAȘINE AGRICOLE

PRECUM:

LOCOMOBILE cu său fără aparat de ars pae

De la 2 și jumătate până la 30 cai putere

Batoze de grîu de toate mărimele | Batoze de porumb No. 5, cu Elevator
de la 2%, până la 12 cai putere | pentru Locomobilă și cu Mana

Mașine de semănat, Mașine de ciuruit și vînturat, Mașine de ales
neghina și secara din grău

— M O R I D E M A C I N A T —

Instrumente trebuință mașinătilor, curele englezesti de prima calit. Pietre de mără franceze, Mașine de secerat „WOOD” cu său fără aparat de legat snopți

PLUGURI DE OTEL FĂURIT PESTE TOT

cu una până la patru braze

C O S I T O A R E

GRAPE DE FIER

cu 2 și 3 șiripli, cu dinți articulați

TEVE DE CAZAN

pentru „Locomobile” și altele

In atelierul nostru primim reparații de LOCOMOBILE din orice fabrică.

VÎNDĂRI CU CONDIȚIUNI AVANTAGIOASE

Publicitatea ziarului „Constanța” IN CONSTANȚA

Abonamente:

In pară pe un an o leu
+ pe 6 luni 6
Pentru străinătate se adaugă porto

SE PLĂTESC ÎNAINTE

Un număr ... 20 bani
Un număr vechiș 50

APARE
O DATA PE SEPTEMÂNA

Redacția și administrația

STRADA GĂREI No. 25

Anunțurile:

Pe pag. IV rendul 1 leu
Pe pag. III rendul 2 leu

INSERȚII și RECLAME

Pe pagina III rendul 2 leu

Scrisorile nefrancate se refuză

Manserisele nu se înapoiază

Plăti se fac la Redacție, și către administratorul contra unei chitanțe liberată din registru.

Publicații repetitive de mai multe ori după invocări.